

ספרי - אוצר החסידים - ליזבאוויטש

מאמר

ציין במשפט תפדה

מב"ק אדמו"ר הזקן

הרב רבי שניאור זלמן מליאדי

(בעל התניא והשריע)

וצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

הוצאה שני' עם הוספות

יוצא לאור על ידי מערכת

"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ. י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ושלשים לבריאה

KEHOT Publication Society

770 Eastern Parkway • Brooklyn 13, N. Y.

Tel.: HYacinth 3-9250-1

Printed in U. S. A.

הקדמת ב"ק אדמו"ר שליט"א להוצאה ראשונה

בוה הננו מו"ל המאמר ציון במשפט תפדה, מכ"ק אדמו"ר הוקן. המאמר נמצא בביכל כת"י (מעתיק) המכיל "כ"ק, מגוף כתב יד אדמו"ר דלובאוויץ נבג"ם, מביחעל פערטיל והמה מאמרים דאדמו"ר הוקן נבג"ם בשנת תקע"א ובתחלת שנת תקע"ב. ומעט מזעיר מאשר הוסיף נעתקו בשנים שאח"כ" ורשום עליו: אור ליום ב' ערב ט' באב, וויטעפסק.

מאמר זה נדפס בלקוטי תורה (זיטאמיר, תר"ח) עם הגהות מכ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק". בפ' דברים תרכ"א הוסיף עליו הגהות שהיו בכתובים עד עתה.

בהוצאה זו באו: (א) המאמר כמו שנדפס בלקוטי תורה. (ב) ההגהות דשנת תרכ"א¹). ולהקל על הלומד — הוכנסו בפנים המאמר, אבל באותיות רש"י. (ג) המאמר בנוסח שבא בביכל הנ"ל.

— (שהוא בלי הגהות הצ"צ ובכמה שינוים. וכנראה שהוא ממניח"אחר, ואפשר הנחת ה"צמח צדק" עצמו, כיון שהי' בכתי"ק שלו. בכל אופן זהו מעיד אשר נוסחא זו יש לסמוך עלי'.) —

ואשר בו מובנים יותר הענינים והקישור שלהם אשר במאמר זה.

* * *

המאמר שנאמר בש"פ דברים שנה זו, הוא קיצור ממאמר הנ"ל עם ההגהות דשנת תרכ"א, וע"פ בקשת רבים נמסר תיכף להו"ל.

* * *

כמו בשאר ההוצאות באו גם כאן, בשולי הגליון, איזה מראי מקומות והערות מהמו"ל.

מנחם שניאורסאהן

ה' מנחם אב, ה'תשס"ו. ברוקלין, נ. י.

תורה: און ווי דער פסק דין "אין דברי תורה מקבלין טומאה".

דאס הייסט אז דער "כיבוש", וואס מען נעמט איין די וועלט דורך תורה, איז ניט אין אן אופן וואס מען דארף זיך מתלבש זיין אין וועלט

— וואס דאן, איז נוסף דערצו וואס מען דארף מלחמה האבן מיטן צד ש' כנגד, פועל'ט עס א ירידה אויך אין דעם מברר, און ווי דער כלל "המת-אבק עם מנוול מתנוול ג"כ" — ווי דער ביאור זאל זיין בזה —

נאר דער בירור ווערט בדרך

(5) ראה לקו"ת ראה כ, א: זה תורה היא עץ החיים... ואין כח בקליפה לשלוט שם.

(6) ברכות כב, א: ריב"ב אומר כו, וגם לרבנן דפליגי עלי' — לא פליגי אסעמי' כ"א כדי שלא יהיו ת"ח מצויין כו' (ראה שו"ע אדה"ז או"ח רספ"ח) או מפני בזיון וכיו"ב (תר"י ברכות שם). ולהעיר מלקו"ת תבוא (מג, סע"ב). מאה שערים מה, א.

(7) להעיר מזה"ג פ, סע"ב. ושם, ש' "מילין דאורייתא לא מקבלין טומאה", "איהי קיימא לדכאה לאלין מסאבי", ויתירה מזו: "לא אתדכי בר נש לעלמין אלא במילין דאורייתא".

ויש לומר שגם ענין זה מרומז בברכות שם במה שלמדו דין זה (שד"ח אינן מקבלין טומאה) מהכתוב "הלא כה דברי כאש" — כי האש, הרי לא רק שאינו מקבל טומאה אלא הוא גם מסהר ואדרבה הוא עיקר המסהר (ראה סנה' לט, סע"א: עיקר טב"י לותא בגורא הוא). ולהעיר בר"ח שער ה' אהבה פי"א (סד"ה ובענין טהרה ואילך) הובא בלקו"ת שם.

(8) תניא פכ"ח (לה, ב)

... אנהויבנדיק פון חמשה-עשר

בשבת אן — האט מען פיל מאל גע-רעדט, אז איצטער איז די צייט וואס מען דארף "אייננעמען" די וועלט דורך תורה.

וואס דאס איז דאך א מער לייכטע וועג: וויבאלד אז תורה איז העכער פון (התלבשות: אין) וועלט, אפילו נאכדעם ווי זי איז נסעה וירדה בסתר המדריגות כו' ומחשבה דבור ומעשה תפיסא בהן — קען במילא דער חושך פון וועלט ניט מעלים זיין אויף

(1) ראה בית שמואל הל' גסין שמות אנשים "פינחס מלא כו'". של למורה שם. ובסיב גסין שם. ועוד. וראה בענין פינחס מלא בזה"ג (נו, ב, ריג, ב, רכ, א). וראה לקו"ש ח"ב ע' 609, שענין פינחס מלא הוא ע"ד "ואלה תולדות" מלא דקאי על גאולה העתידה. וע"ש ביאור השייכות ד' פינחס להגאולה.

בזהר שם, שפינחס מלא הוא רק מר"פ פינחס ואילך (או רק בר"פ פינחס). אבל בכל הספרים שלנו פינחס מלא כל פעם (כג'ל בב"ש). וכתב ע"ז במנחת שי, שב' אור תורה (לר"מ די לונזאנו) "האריך לבאר הזהר שלא יהי נגד ספרינו".

(2) גדפס בלקו"ש — ליקוט מכתב כללי לחג הפסח.

(3) ראה ד"ה ויאמר משה תשי' פ"כ: וענין ההתלבשות ותורה איז מענין התלבשות של התעסקות... ולשון התלבשות הוא רק שם המושאל בלבד.

ועפ"ז מובן בפשטות מה שהתורה היא תורת אמת — אף שנתלבשה גם בטענות של שקר — כי ענין ה"התלבשות" תורה הוא רק מה "שהתורה מכנסת עצמה לדון בזה".

(4) תניא פי"ד.

מחילא. ובפרט אז תורה איז ענינה
 "(תורה) אור" איז דאך "מעט אור"
 . דוחה הרבה מן החשך אין אז
 אופן "שנדחה ממנו מאליו ומחילא".

און אע"פ אז בכדי דורכצופירן די
 כוונה פון "דירה בתחתונים" — אז
 די וועלט גופא זאל ווערן א דירה לו
 ית' — איז ווינציק דער בירור וואס
 ווערט דורך "תורה אור" און מען
 מוז אנקומען (אויך ?) צום בירור באופן
 של התלבשות¹³, וואס דאס טוט זיך
 אויף דורך קיום המצות דוקא¹⁴.

איז אבער בכדי די מצות זאלן זיין
 ווי עס בעדארף צו זיין, דארף מען
 אויף דערויף גופא אנקומען צו תו-
 רה¹⁵. און ווי דער אלטער רבי איז

(9) ראה בארוכה ד"ה ויאמר משה שם
 ובהמאמרים שלאחריו.

(10) משלי ו, כג.

(11) תניא פ"ב (יז, א).

(12) ע"פ הידוע (ראה בהנסמן בסה"מ
 תש"ח ע' 239) שבחושך ב' עינים : העדר
 האור ובריאה בפ"ע — יש לומר, דמה שה-
 אור דוחה את החשך ובאופן דמחילא, הוא
 בעיקר בהענין ד"העדר האור" שבו (ראה
 תניא פכ"ט (לו, ב) : "שאין בו שום ממשות
 כלל (ולכן) ומחילא נדחה מפני האור",
 אבל בירור המציאות דחושך — הוא ע"י
 גילוי שרש החושך עצמו (שלמעלה מאור)
 "שביכולתו לעשות גם עצם החושך לאור"
 (אמ"ב שער הציצית פט"ז (י"ד סע"ב).
 ושם (ריש ע"ג) : "וזהו גר מצוה ששרשה
 למעלה מתורה אור".

(13) ראה ד"ה תקעו תרס"ז (בהמשך
 תרס"ו). ובכ"מ.

(14) וע"ד המבואר בתניא רפ"ז ש-
 "תכלית השלימות . . של ימוה"מ ותחיה"מ
 (היינו ענין דירה בתחתונים המבואר בפרק
 שלפניו) תלוי במעשינו כו" ושוה נעשה
 בעיקר ע"י קיום המצות.

(15) ראה לקו"ת ראה (כא, ז) שהמצות
 צריכות שמירה ושהשמירה שלהם היא ע"י
 התורה. אבל ראה בהערות הקודמות שיש

מדייק "בלשון חז"ל" "תשובה ומע'-
 שים טובים", אז בכדי די מצות זאלן
 זיין "מעשים טובים", ד.ה. "טובים
 ומאירים" (וכמ"ש¹⁶ את האור כי טוב).
 דארף מען אנקומען צו תשובה —
 וואס אמיתית ענין התשובה, תשובה
 עילאה, איז דאך "דיתעסק באורייתא
 כו" ¹⁷.

* * *

אזוי ווי ס'איז דאך שבת מברכים
 החדש מנחם אב, איז איצט דער זמן
 המתאים אויף צו מעורר זיין און בא-
 ווארענען וועגן די ענינים השייכים
 לחדש זה²⁰ :

אויפן פסוק ציון במשפט תפדה
 ושבי' בצדקה — דער לעצטער פסוק,
 דער סיום וחותם פון דער הפטרה
 האחרונה וואס אין די שבתות שבין
 המצרים — איז דער אלטער רבי²¹

מעלה גם בקיום המצות. וראה לקמן בפנים,
 שצ"ל ב' הענינים : "משפט" (תורה) ו"צדקה"
 (כללות המצות).

(16) לקו"ת שמע"צ פה, א. שה"ש יז,
 ג. ולהעיר מתו"א צ, רע"ג. וראה בארוכה
 לקו"ש ח"ד ע' 1053.

(17) אבות פ"ד מ"ז.

(18) בראשית א, ד. — הובא בלקו"ת
 שה"ש שם.

(19) אגה"ת ספ"ח (מרע"מ). להעיר מ'
 ענינא דיומא — שפיסקא זו בתניא היא
 בהשעור של יום זה — כ"ד תמוז (בשנה
 זו חל בשבת מברכים מנ"א בו גאמרה
 השיחה).

(20) כי ראש חודש כולל כל ימי החודש
 (שלכן נקרא ראש חודש ולא תחילת ה'
 חודש) ושבת שלפניו — שבת מברכים —
 כולל בתוכו את יום ה"ח בתור ראש
 חודש [נוסף על מה שיום השבת כולל את
 כל ימי השבוע שלאחריו], כי בו "מברכים"
 — גם מלשון (ברכה ו)גמשכה — את
 ראש החודש.

(21) לקו"ת דברים א, סע"ב ואילך.
 וראה אוה"ת שם.

מבאר ומפרש: אז "במשפט" מיינס
מען — תורה: וואס דורך איר וועט
קומען די גאולה "כי התורה אור".

ועפ"ז קומט אויס אז די צוויי עני-
נים — "במשפט" און "בצדקה" (וואס
ברענגען די גאולה) — זיינען תורה
און מצות, "משפט" תורה כנ"ל, און
צדקה איז "כללות המצות שנקראו
צדקה".

און דעריבער איז מהראוי אז בימים
אלו — פון ר"ח אן, ובפרט אין די
טעג פון שבוע שחל בו יום התשיעי
באב, ובמיוחד אין דעם טאג פון ת"ב
(נדחה) גופא (וואס דעם יאר איז דער
תענית זונטאג) — זאל מען מוסיף זיין
אין לימוד התורה און אין נתינת ה-
צדקה. וכמו שנתבאר בארוכה בשיחת
ש"פ דברים, שבת חזון דאשתקד.

און אזוי ווי יעדער יאר דארף מען
דאך מוסיף זיין: — איז דעריבער
מהנכון, אז די הוספה אין תורה און
צדקה דעם יאר זאל זיין מער ווי
פאראציאן, אז דער לימוד התורה און
נתינת הצדקה בימים אלו זאלן זיין
(אין אן אופן פון) בשופי.

(22) גם ע"ד פירוש הידוע ב"פ"י ה'
בעש"ס ז"ל (בשער היחזק"א רפ"א) —
אף שכן הוא במדרש תהלים (ראה לקו"ת
ר"פ אחרי) — "ופירש" פארשפרייט.

(23) כתרומתו ע"פ כמשפט הראשון כי
הלכתא קדמייתא (לקו"ת שם).

(24) לקו"ת שם א, ד בענין ושב"י
בצדקה. וראה בארוכה תניא פל"ז (מת, ב).

(25) נדפסה בסוף מאמר ד"ה ציון ב'
משפט תפדה לאדה"ז (הוצאת קה"ת, תשל"ל).

(26) וכמחז"ל מעלין בקודש. ובפרט
משנה לשנה ע"פ משנה באגה"ק סי' י'
ש, בכל שנה ושנה יורד ומאיר... אור חדש
עליון יותר שלא הי' כ"י מימי עולם אור
עליון כזה כ"י אך גילוי תלוי במעשה
התחתונים כ"י.

און אויך איז מה טוב אז די הוספה
זאל מען אנפאנגען נאך אין די טאג
וואס פאר ר"ח, גלייך נאך שבת מבר-
כים — און יהי רצון, אז די הוספה
אין "במשפט" און "בצדקה" בימים
אלו, זאל ברענגען גלייך דעם "תפדה".
אז מען זאל ניט דארפן אנקומען צום
"משכנס" אב ממעטין וכו'.

* * *

מובן, אז כל הנ"ל איז שייך צו
יעדער אידן, מהגדול שבגדולים: עד
כו', סיי צו אנשים סיי צו נשים: —
און דעריבער וועט מען עס זיכער
מפרסם זיין באופן אז דאס זאל אג-
קומען צו יעדערן.

ויהי רצון אז די הוספה בתורה
ובצדקה זאל ממחר זיין דעם קיום
היעוד ציון במשפט תפדה ושב"י ב'
צדקה

(27) תענית כו, ריש ע"ב.
(28) בפלח הרמון פ' שמות ע' ז' מובא
בשם אדמו"ר הזקן "שלפני נשמות הגבוהות
כמו רשב"י לא נחרב הבית כלל". אבל
פשוט שקיים רשב"י כל הדינים ותענית
ואבלות כו', שענינם הוא להחליש את ה'
גלות ולמהר את הגאולה.

(29) שהרי גם נשים חייבות ללמוד הל'
כות הצריכות להן (הל' ת"ת לאדה"ז ספ"א.
וראה בארוכה שיחת יא ניסן (נדפסה בל'
קוט "מכ" כללי לחגה"פ"), שבהלכות אלו
נכלל לימוד עניני תורת החסידות). ובפרט
בצדקה * ואדרבא (ראה תענית כג, ב. כתר
בות סו, ב).

(*) ואף שאין מקבלין מהנשים אלא דבר
מועט (יו"ד סרמ"ח ט"ד) — הרי שיעור
זה תלוי בעושר הבעל ובהקפדת הבעל וכו'
(וראה י"ש בב"ק — הובא ביז אברהם
ליו"ד שם — דהאינא מקבלין מן הנשים
אפילו דבר מרובה משום דרגילות לישא
וליתן כו'). ובמדינה זו בפרט — הרי
הבעלים נותנים לרשותן גם סכומים גדולים
ואין מקפידים ע"ז.

און און בקרוב ממש יהפכו הימים
האלה לששון ולשמחה ^י, בביאת משיח
צדקנו.

שבת חזון (ת"ב נדחה) תשכ"ד. ש"פ בלק
(י"ז בתמוז נדחה) תשל"א.

32) בזכר"ה יט: יהי גוי לששון גוי.
אבל ראה ט"ז לשו"ע או"ח רסתק"ן. יד
אפריכ שם. ובסליחות לייז בתמוז — הפך
לנו לששון ולשמחה. ובסה"ש שם: זאל
נדחה ווערן באמת ויהפך לששון ולשמחה.

דאין גזירת המלכות בייז בתמוז בלאה"כ
רצו אין מתענין משא"כ בת"ב (ר"ה יח,
ב).

— ובמיוחד, און לויט דער קביעות
פון היינטיקן יאר, און ת"ב איז א
"נדחה", איז דא א נתינת כח מיוחדת
צו פועל'ן און ער זאל נדחה ^{אוצר החכמה} יי ווערן
לגמרי יי —

30) לכאורה מתאים לומר "בטל" —
אבל אינו, כי צ"ל דחי (לגמרי) ואח"כ
הפיכה לששון ולשמחה.
31) ראה סה"ש קיץ ה'ש"ת ע' 157.*
מרו"ל מגילה ה, ב**. וראה בארוכה שיחת

*) בנוגע הקביעות ושנת תר"ס —
שנת הולדת כ"ק מו"ח אדמו"ר.
(**) הא דשקו"ט שם בנוגע לת"ב ולא
בייז תמוז שקדמו — י"ל שבימי רבי

ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה. (ע' רבות משפטים פ"ל ובפ' עקב גבי ושמר כו' החסד) הנה כתיב והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום פי' קאי על כל יום כי בכל יום יהיו בעיניך כחדשים אך איך יבא לזה שיהי' כן ויובן בהקדים כי הנה תכלית ירידת הנשמות למעלה שהיו שם מקודם שי"ב כי המלאכים שנתהוו במעשה בראשית ברוח פיו ית' י"א בשני וי"א בחמישי ועוף יעופף כו'. ועוף זה מיכאל כו' אבל הנשמות שנמשכו מבחי' מחשבה היו קודם שימ"ב (כי כדכזר יש עת לחשות כמו שיש עת לדבר משא"כ כמחשבה היא תמידית וכשכל. וכמחשבה הם תרדל"מ)

וכמארו"ל במי נמלך בנשמותיהן של צדיקים (וזמדר"ר פי' צראשית פ"ח ע"פ עם המלך צמלאתו ישבו שם עם ממ"כ כקצ"כ ישבו הנשמות של הצדיקים שכן נמלך כקצ"כ וצרא את העולם) ולא צדיקים לבד אלא בדכתיב ועמך כולם צדיקים וירידתן בגוף הוא צורך עלי'.

(קילור, היום כי בכל יום יכיו צעניך כחדשים הנשמות עלו צמח' ולכן היו גם קודם שימ"ב-וכמלאכים שהם מצחי' דיצור נתכוו צמימ"ב וירידת הנשמה בגוף לורך עלי').

ולהבין ענין העלי' מאחר שגם בלא"ה עלו במחשבה (צד"כ ושמחי כדכד פ"א פי' כי העלי' היא למעלה מכמחי' שכמחי' הוא לבוש חבל השכל הוא עצמי ויש ג"כ בחי' שלמעלה מהשכל וצד"כ שחורכ אני דרוש בשני פ"א פי' כי ע"י הירידה דוקא נעשו הנשמות צמחי' כלל ומקצלי' שפע מעלמות ח"ע כמארו"ל ציוס חתונתו זה מ"ת ואפשר שני כפירושים ענין ח' ועמ"ש מחכ צהכות. לד"כ וישב יעקב)

הנה י"ל פי' נשמה שנתת בי מהורה היא כו' והוא תחלת התפלה גם קודם לאשר יצד* כמ"ש בגמרא פרק בתרא דברכות ד"ם ע"ב (ול"ע דשם לא נזכר* ענין אתה צראת רק מתחיל אתה יצרת) כי מתעד משנתי' אומר אלקי נשמה שנתת בי מהורה היא כו' פי' מהורה היא מבחי' שהירו עילאה

(כג"כ, צמאו"ל אוח ע' סי"ז כי עכירו נק' כלי הראשון והוא אור הקדמון וצלקו"ת פי' חוקת כציאור ע"פ זאת חוקת התורכ פ"כ פי' גליף גליפו

בכל יום : ראה ספרי דברים ו, ו. ושם יא, יג. פרשי' שם. ערוך מע' פרוצוגמא בשם ילמדנו. רשי' שמות יט, א.

י"א .. מיכאל : בראשית רבה ספ"ג דהר ח"א מו, ב. — וראה סי' הבהיר אות כרכב. וחי' מו, א.

והשכל : שהוא עצמי ולא לבוש אשר תחליפם ויחלופו.

בהגהות : ראה אור התורה פי' וישב רנג, ב ואילך.

קודם לאשר יצד : ראה שער הכולל פי"א סק"ח.

ושם לא נזכר : אבל נזכר ברייף (בשינוי סדר) ברמב"ם זכר. וראה ג"כ חזא"ג

מהרש"א שם. וקדוקי סופרים.

צט"ע היינו כשנחלל מאח"ס צ"ח פרלופי ע"ר וא"ל שהוא כתר דל"י נק' גליף גליו צט"ע א"כ ל"ל עכ"ע זכו צחי' שלמעלה מככתר וא"כ כיון שטבורה היא כפי' ששרש הנשמות מעב"ע מכו העלי' עוד יותר ול"ע ואפ"ל לפי' כיון טכירו נק' כלי הראשון א"כ העלי' הוא צצחי' חור שלמעלה מככלי וע' צב"אור ע"פ אס צחוקותי חלכו פ"ד עכ"ה)

ואחר כך אתה בראתה פי' בריאה היינו יש מאין עד נפחתה בי התלבשות הנשמה בתוכיות הגוף להחיותו ואתה משמרה שלא תצא מהגוף והוא בחי' מקיף וכך הוא"ס סוכ"ע וממכ"ע ולא שסוכב מלמעלה רק שבכל אתר ופנה הוא ממלא כהתלבשות החיות בהנכרא וסוכב מלמעלה בבחי' שמירה שלא יפסוק החיות ויצא כו' ועמ"ש בביאור ע"פ לבבתני אחותי. והנה כל זמן שהנשמה בקרבי מודה אני שכאו"א יכול להודות לה' אבל אח"כ צ"ל ברוך אתה ה' הוא מדרגה גבוה יותר מבחי' ההודאה. ולהבין זה ומהו הודאה כי מודים חכמים לר"מ לפי שמחולקים תהלה ואיך שייד לומר כן נגדו ית' אך כי אנו שוכני מטה אומרים שהבריאה הוא יש מאין ששמים וארץ ושמי השמים דבר היש הנראה לעינינו ומה שלמעלה הוא האין אבל אצלו ית' הוא בהיפך מן מה שנראה לעינינו כי כולא קמיה כלא ממש חשיב וכל מה שלמטה הוא יותר כלא וכאין והוא ית' הוא היש האמיתי (ועמ"ש מזה בד"ה בשעת שהקדימו ישראל נעשה וסד"ה כי תשמע בקול) וע"ז אנו אומרים מודים אנחנו שאנו מודים שהאמת הוא כמו שהוא בידיעתו ית'

(הג"ה, ולכן מודים גימט' מאה. דהיינו מאה צרכות כי הצחי' צרכות. שיומשך מזה גילוי ממש איך דכולא קמי' כל"ח וצפרט כי מאה צרכות מורכ על צחי' כתר כמ"ש צזכר פי' היי דקכ"ג ח' ושם הוא דכולא קמי' כל"ח וכודאכ היינו שמודים שצאמת כמו שהוא צצחי' כתר כמ"ש צסידור צדרוש ל"ג צעומר צצחי' ע"ק אינו מושג ומוצן רק צצחי' כודאכ ע"כ מודים גימ' מאה צרכות שמודים שצאמת הוא כמו שנמשך מצחי' מאה צרכות עכ"ה)

וכאו"א מישראל יש בו בחי' הודאה זו אך עכ"ז ההודאה הוא מרחוק דהיינו שבעצמו אינו אצל וסמוך לזה שמודה אלא בחי' אמונה שהיא בחי' עטרה ומקיף ולכן גנבא אפום מחתרתא רחמנא קריא הרי שמאמין ביכולת רבוש"ע כו' אבל ברכה הוא גילוי וכמו ישמעאל בני ברכני

(דודאי המכוון הוא שיהי' גילוי אה"ס הסוכ"ע צצחי' ממכ"ע שנתגלה. לר' ישמעאל דהיינו מאלילות לצריאכ)

וכך ברוך ה' מן העולם ועד העולם שנמשך מן העולם דאתכמיה עד העולם דאתגלייא והיינו ע"י והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך

מודים גימט' מאה : פע"ח שער העמידה בסופו. סי' האריז"ל שם. ועוד.
הבחי' ברכות : כן הוא, בכת"י המעתיק (גוף כתי"ק — אינו תח"י). וכנראה צ"ל : בחי' הברכות.
ממכ"ע שנתגלה : ראה הקדמת פע"ח בסופה. ע"ח שער סדר אבי"ע פ"ו. ועוד.

היום כו' שעל ידי מצות ותורה כמשיכים גילוי בנפש (וכב"ש
 בספרי שמתוך כך אתה בכיר את מי שאמר והי' העולם ועיין
 מ"ש בד"ה וידעת היום והשבות מענין באמונתו יהיה) ומתהלה
 צ"ל ואהבת כו' שעי"ז אח"כ בש"ע ברכות והמשכבות בא"י כו'
 היינו שבין בחי' הודאה לבחי' ברכה הוא בחי' אהבה כו' (ועכ"ש
 בענין ברכה בד"ה ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה שהוא בחי'
 דאי' בחי' ביטול כו' ע"ש ועכ"ש בד"ה ביום השמיני עצרת בענין
 לבא מבחי' כריעה לבחי' השתחווה והשתחווה הוא בחי' ביטול
 והוא בחי' שמו"ע כמ"ש סד"ה השמים כסאי ולכן הממוצע ביניהם
 הוא בחי' אהבה).

אוצר החכמה

(ב) והנה כדי שיבא לבחי' ואהבת הוא ע"י התכונות שמע ישראל
 ובשכמל"ו פי' כי הנה הבריאה הוא יש מאין
 נ"ב, ע' דר"ה אחרי כו' חלקיכם תלכו צפ' ראה כע"י ח' צענין כי עמך
 מקו"ח ונכבדילול.

אוצר החכמה

פי' כמ"ש בשכמל"ו שבחי' מלכותו מה שנק' מלך עליהם שאינו בחי'
 עצמיות הוא מבחי' כל עולמות עליונים וממשלתך הוא למטה מבחי'
 המלוכה

נ"ב, וכמ"ש צוהר פי' מקן ע"פ שלה מלך ויתורכו מושל עמיס ויפתהכו
 דבחי' מלך שלה את צחי' מושל כו',

שהוא מושל בעל כרחן שלא בטובתן והוא חיצוניות מדת מלכותו
 ית' הוא בכל דור ודור שיש דורות שהיו רשעים כמו דור המבול
 כו' שלא קבלו עול מלכותו ברצון ואעפ"כ נמשך להם חיות רב מבחי'
 ממשלתך כו' והנה כל העולמות עליונים ג"ע תחתון שהוא תענוג
 נפלא מעוה"ז עד שארו"ל מוטב דלדייני' כו' וג"ע עליון ויש עוד
 עליות לאין קץ כולם נתהוו רק מבחי' מלכותו ית'
 וכענין אל תקרא. שמות אלא שמות,

ולכן נקרא הבריאה יש מאין כי התהוות הנבראים הוא מבחי' שהוא
 כאין ואפס שאינו רק בחי' זיו והארה ממנו ית' והוא בחי' ומדת
 מלכותו ית' וע' בפ' ראה ע"פ אחרי וגם זאת אינה מתלבשת בתוכיותם
 רק עומד עליהם מלמעלה בבחי' מקיף ע' בפ' בלק ע"פ מי מנה
 נ"ב, ובהארה המאיר מבחי' מלי' צבחי' פנימי' זכו הארה לצד מבחי' מלי'
 וכענין פרעס שאמר ליוסף רק הכסא* אגדל ממך שהוא עד"מ כתר שבמלי' כו',
 וכמשל המלך אשר שמו נקרא עליהם. אך הנה כ"ז הוא מצד סדר
 השתלשלות והתהוות העולמות עליונים אבל בעוה"ז ע"י תשובה
 ומע"ט יוכל להמשיך גילוי עצמות א"ס ב"ה כמ"ש
 נ"ב, נשמע מזה* שגם צבחי' ומד חרוז שהוא חלק השני צחי' הא'

אל תקרא : ראה תורה אור ד"ה ובבואה (צו, א).
 הכסא... כתר שבמלי' : להעיר מבראשית רבה פ"צ, ב : גדולתי למעלה מגדולתכם
 ותו"א ד"ה תיר מצות נ"ח (לג, ב).
 נשמע מזה : כנראה מיוסד עמש"כ לקמן אשר לעתיד יהי גילוי זה.

המאיר לכהיות הנצחיים שיכיו אז זהו רק מצחי' שם והארכ המאיר צנחי' שמות אחד הרוצ' הצ' מה שמאיר ע"י קיום תומ"ל שזכו צחי' גילוי עלמות אוח"ם ממם, ול"ע צח"א ד"ה וצנח"ה לפני המלך שם פי' ג"כ צענין זה חבל לא נזכר שם שיכיו הגילוי ממם מצחי' שלמעלה מן שמות כי אם משמע שהגילוי יכיו רק מצחי' שמות חלל דוקא צנחי' עצודה צעוכ"ז הוא מגיע צנחי' עלמותו ומכוחו ממם וזהו יפה שעה ח' צחשו' ומע"ע צעוכ"ז דוקא מכל חיי צעוכ"ז וע' צלק"ת צד"ה צמדצר סיני צחוכל מועד וע' צד"ה חני דפ' לילית דרוש הראשון צסופו משמע צתח"מ יכיו הגילוי ממם מעלמות הצענוג העליון וכן משמע צד"ה חני דרוש כשני פ"ד ומ"מ שם נזכר שיכיו הגילוי ממכו"ע ח"כ י"ל צ' העניינים חמת דודאי צתח"מ יכיו גילוי עלום עד שהגילוי שבג"ע חין ערוך חליו וכל הגילוי שמלד העולמות צעלם שלא מחמת החומ"ל דחין לו ערך לגבי הגילוי שע"י החומ"ל חבל מ"מ יפה שעה ח' צתשובה ומע"ע צעוכ"ז ממם דוקא כי גם צתח"מ הגילוי רק מצחי' שמות חלל שהוא מצחי' שמו הגדול חבל ע"י תומ"ל צעוכ"ז נמשך צחי' אשר חנכי מנוך חלל שהוא צחי' מקיף ואפ"ל שזכו משחרז"ל צצבת פכ"ג דקנ"א ע"צ והגיעו שנים אשר תאמר חין לי צהם הפן חלו ימוכמ"ש שאין צהם לא זכות ולא חובה ופליגא אדשמואל וכו' ר"ח צ"א דפליג אדשמואל מצוה צפ' צמה אשה דס"ד ח' דס"ל כל הנביאים לא נתנצחו חלל לימוכמ"ש ח"כ הרי צדצרי הנביאים מצוה הרבה גילוי חלקות וכמו ענין וכל בניין לימודי חוי' שיכיו לימודי חוי' ממם ע"ד וחיו ענין רואות את מורין צמד"ר פ' צשלה פכ"א וצפ' חלוצה חוך פל"ח וא"כ האין הם שנים אשר כו' חלל ודאי משום דצחי' יפה שעה ח' צתשובה ומע"ע צעוכ"ז דוקא כו' וכמחרז"ל ע"פ צמלותיו הפן מאד ולא צשכר מלותיו כי שכר מלותיו זהו רק מצחי' שמו חלל שהוא שמו הגדול חבל אשר חנכי מי שאנכי מנוך לשון לוותא וחיצור זהו דוקא צעוכ"ז.

ועוד זאת ישים אל לבו שבעוה"ב א"א לעלות רק בהדרגה נ"צ, ע' צד"ה את קרצני לחמי דרוש הראשון פ"א וצחציחור שם פי' ח"צ צענין מ"ה וצ"ן ששם מ"ה מאיר דוקא צעוכ"ז ושם מ"ה זהו מש"כ הארת הסוצצ כי האר' ממלחא דח"ק מה שבו מאיר רנה"ע כמ"ש וכו' על מלחו לרנן. כף הקלע וגיהנם גן עדן תחתון נהר דינור גן עדן עליון כו' כמשפט הראוי לפי שהוא מבחי' ממלא אבל בעוה"ז יכול להשתנות מן הקצה אל הקצה מיד כרגע עד שלדינא המקדש את האשה ע"מ שהוא צדיק גמור מקודשת אפילו הוא רשע גמור שמא הרהר תשובה כו' והיינו מפני שיש הארת הסובב ומטעם זה ארז"ל יפה שעה אחת בתשובה ומע"מ בעוה"ז כו' וזהו מרב כל פי' למעלה מעוה"ב הנק' כל (עמ"ש בד"ה מנורת זהב) ולכן יהי' ואהבת בכל נפשך במס"נ ולא מסירת הגוף בלבד והתכלית להמשיך א"ס ב"ה הסובב למטה והיינו ע"י תורה ומצות. וז"ש והיו הדברים האלה אשר אנכי מי שאנכי עצמותו ית' מצוך לשון התקשרות ולא מבחי' שם כבוד

וכמחרז"ל : ע"ז יס. א.

מלכותו ית' היום דוקא ולא מחר בעוה"ב שאינו רק לקבל שכרם ובהתכוננו בזה בכל יום יהיו בעיניך כחדשים ממש כיון שהיום בעוה"ז הוא שיוכל להמשיך מבחי' עצמותו ומהותו ית' משא"כ למהר בעוה"ב כו' וע' בפ' פנחס ע"פ צו את כו' ולכן נק' המצות רמ"ה אברים רמ"ה המשכות ההיות כהרצון העליון כמשל האבר שיש בו גיד מהמזח שמתלבש בו הרצון להטותו כפי שרוצה כו' וזהו ואהבת להיות הוי' אלקיך גילוי אלקות בשני הללי לבך חלל השמאלי מרירות על שהוא משוקע בעניני עוה"ז וריחוקו מה' והלל הימיני שמחה של מצוה כו' ישמח ישראל בעושייו הן המצות שנתלבשו בעשי' וע' בסש"ב ס"פ ל"ד וכל שתהי' המרירות יותר ממהעדר אוי יהיה אח"כ יתרון השמחה מהגילוי אור א"ס שע"י המצות (וע' בפ' ויחי בד"ה אסרי לגפן ובד"ה בהעלותך ובד"ה מנורת זהב הנ"ל) ואף שאין הגילוי עתה לעתיד יהי' הגילוי וז"ש זורע צדקות ומצמיח ישועות וישע ה' שע"ה נהורין זה"ז כמו אדם שיש לו תיבה מליאה אבנים טובות ומרגליות שהוא שמח מאד בהם אף שאינו רואה אותם כי הם סגורים ^[אוצר החכמה] בתיבה.

ג) אך כל זה הוא כפי שצריך להיות אבל כשאנו בן והמרירות הוא מעניני עוה"ז בהעדרו בבני חיי מוזני וכן השמחה היא משלימותו בהם זהו בחי' גלות הניצוץ אלקי בתוך נה"ב כרחל לפני גוזזיה כו' (ע' לעיל ע"פ אלה מסעי) ע"ז כתיב ציון במשפט תפדה ציון לשון סימן אנא סימנא כו' והיינו בחינת פנימית הלב ואהבה הטבעיות ואהבה פנימיות המסותרת בלב איש ישראל (וע' בד"ה כי תצא ובפ' מקץ ע"פ רני ושמחי בת ציון כו').

(הג"ה פ' צלק"ת בד"ה כי תלך דרוש השני רפ"צ כו' אך צחי' פנימי' הלב הוא רעותא דלצא ותעלומות לצו אשר למעלה מעלה מן העצם ודעת המושג ומושכל צנח השגת הנפש והשכלתה הוא צחי' חלקית שגופה המתגלה צדחי' יחידה שבה להשתפך אל חוק הציה ממש צדחי' ציטיג כו' וצח"א פ' מקץ בד"ה רני ושמחי השני כו' וז"ל אך גשמי' המלות כו' הם רק צחי' ליון מלשון סימן כו' עכ"ל וא"כ עד"ז י"ל צחי' פנימי' הלב נק' ליון כו' כי בכל מדרך ורעו"ד לגבי רצ"ע שלמעלה מהעצם הוא רק רמזא וסימן כו' וכנה ליון גימ' יוסף י"ל כמ"ס צח"א פ' ויגש ד"ה וילקט יוסף כו' וז"ל וכנה צחי' ומדרגת יוסף ה"ע הוא צחי' חס"ר המסותרת שיש בכל נפש מישראל שרשה גבוה מאד ועלה שזהו צחי' יוסף שהוא צחי' יסוד דהיינו צחי' י' סוד כו' וזהו פ' אור זרוע ללדיק שהוא צחי' אור קדמאה שגנוז ללדיקים עכ"ל עכ"ה)

וגם היא בגלות ותפדה במשפט היינו הלכות כתרנומו ע"פ במשפט הראשון כהלכתא קדמייתא והיינו במשארז"ל אין הגליות מתבטלות אלא בזכות המשניות שנאמר גם כי יתנו בגוים כו'

(הג"ה כהושע סי' ה' חס' כולם יתנו בגוים עשה לקבלם ואמרו שהן בגלות מתכנסת אלא בזכות המשניות צמד"ר פ' לו וצח"א פ' ה' י"ל ע"י

שֶׁכֶּה סְדֵרֵי מִשְׁנֵה מִמְשִׁיךְ הוּא"וּ צִה"א תַּחֲלֹכ וצִה"י וּה"וּ זֶה הוּא וּה"וּ
והַגּוֹרֵל שֶׁהוּא צִה"י יַעֲקֹב וּה"כ ע"י"ז יוֹלֵא פְּנִימִי הַלֵּב מִהַגְלוֹת כו' וְעַמ"ש
צִעִין וּה"וּ דִּגְהוֹן שֶׁהוּא צִה"א מִלְּמַנֵּעַ אֲוִתִּיּוֹת הַתּוֹרָה וְהוּא הַמִּפְסִיק כֹּחַ יִינָקָה
הַנֶּחֱשׁ שֶׁנֶּאֱמַר צוּ עַל גִּחוּךְ תֵּלֵךְ כִּי יִינָקָה מִקּוֹ הַשְּׂמָל וְהוּא"וּ גּוֹרֵם שִׁיבִי
שְׂמָלֶךָ הַתְּכַלִּיל צִימִינָה וּה"ז גּוֹרֵם שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ יִינָקָה מִקּוֹ הַשְּׂמָל דִּד"ה
כֹּל הוֹלֵךְ * עַל גִּחוּן וְעַמ"ש ע"פ וְהִלֵּךְ הַמִּשְׁפָּטִים וְהוּא וְהִלֵּךְ הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר
הֵשִׁים לִפְנֵיהֶם ר"ל לִפְנִימִיּוּתָם שְׁע"י עֶסֶק הַתּוֹרָה יִתְגַּלֵּה פְּנִימִי הַלֵּב. עו"ל
לִפְנֵיהֶם פְּנֵי אֲדָם שֶׁצִּמְרַכְּבָה וְע"י הַתּוֹרָה שֶׁהוּא וְעַל הַכֶּסֶף דְּמוּת כִּמְרָא
אֲדָם אֲזִי מִתְעוֹרֵר צִה"י כְּמִים הַפְּנִים לִפְנֵים כֵּן לֵב הָאָדָם לָאָדָם. עו"ל כִּי
הֵנֶה הַמִּשְׁפָּט הוּא דוֹקָא צִשְׁלֶשֶׁה וּמִצּוֹרֵר צִסִּידוֹר צִדְרוֹשׁ צִה"מ"ז שֶׁכֶּשֶׁה
שִׁלֵּשׁ דִּהִינּוּ חֲג"ת אֲזִי דוֹקָא מִמְשִׁיכִים מִצִּה"י עֲלִיוֹנָה יוֹתֵר מְכּוּלָם דִּהִינּוּ
מִהַצִּינָה וִידוּעַ דִּצְצִינָה הוּא הַתְּגָלוֹת ע"ק וְכֵן ע"י קִיבּוּץ ג' צִה"י יֶחֶד כֶּהֱנִים
צִעֲצוּדָתָם לִוִּים צִדּוּכָם יִשְׂרָאֵל צִמְעַמְדָם ע"י"ז נִמְשָׁךְ תּוֹס' הָאֹרֶץ צִצְה"מ"ק
כִּמ"ש ע"פ הַזִּכָּר * וְיֹלֵא ע"פ קוֹמָה ה' לִמְנוּחָתִיךְ כִּךְ יוֹבֵן מַעֲלַת הַמִּשְׁפָּט
שִׁל"ל צִשְׁלֶשֶׁה דוֹקָא כְּדִי שִׁיֹּאִיר ע"י"ז מִמְקוֹם עֲלִיוֹן צִיוֹתֵר מִצְהוֹרָאוֹת אֲו"ה
שִׁל"ל שִׁלֵּשׁ וְהִינּוּ לִפְנֵי שֶׁצִּמְשִׁפֵּט א' יוֹלֵא זִכָּאִי וּה"י יוֹלֵא חִיִּיב א"כ זֶה
נִמְשָׁךְ מִצִּה"י חו"ג וְכִדִּי שִׁתְּכַלֵּל יֶחֶד חו"ג ע"כ ל"ל ע"י תַּפְאֶרֶת הַמַּחֲבֵר
חו"ג וצִה"י ת"ת עוֹלָה עַד הַכֹּתֵר וּמִמְשִׁיךְ מִשֶּׁם שִׁתְּחַבְּרוּ חו"ג כְּרִי יֵשׁ
צִמְשִׁפֵּט צִה"י עֲלִיוֹנָה מֵאֵד וְעַמ"ש ע"פ וְעוֹז * מֶלֶךְ מִשְׁפָּט אֶהְיֶה. עו"ל יֵעָן
כִּי הַמִּשְׁפָּט הוּא צִין א' לַחֲבִירוֹ וְכִיוֹן שֶׁהוּא צִין שְׁנֵי צִנִּי"א לִכֵּן ל"ל ע"י
שִׁלֵּשׁ דוֹקָא גַם כִּי צִין אֲדָם לַחֲבִירוֹ י"ל צִין הִלִּיט וְצִין הִלִּיט"ר וְיֵשׁ
לִפְעָמִים שֶׁהִלִּיט"ר שׁוֹלֵט עַתָּה אֲשֶׁר שֹׁלֵט הָאָדָם צִה"א לִרְעוּ לוֹ ע' מִזֶּה
צִזְהֵר ר"פ מִשְׁפָּטִים יִבֵּן ל"ל שִׁלֵּשׁ דוֹקָא כְּדִי שִׁיבִי צִרִיחַ הַחִיכּוֹן הַמַּגְדִּיחַ
מִן הַקֶּבֶד אֵל הַקֶּזֶב וּמִמְשִׁיךְ מִצִּה"י כִּי לֹא אֲדָם הוּא שֶׁהוּא ע"ק שְׁע"י
יֹלֵא דוֹקָא הַדִּין הַגִּלֵּל לִאֲמִיתוֹ וְזֶה מֵאֲרִז"ל צִמְד"ר צִחֶסֶת ע"פ הוּא
אֲחִשּׁוּרוֹשׁ כו' חֲמֶשֶׁה הוּא לַעֲזֹבָה כו' עַד אֵיךְ לֵן הוּא דַּעֲדִיף מְכּוּלָּהּ
הוּא ה' אֲלֵקִינוּ צִבֵּל הָאֶרֶץ מִשְׁפָּטִים שְׂמֵדָה רַחֲמִיו לַעֲוֹלָם וְהִינּוּ כִּי הוּא
דֹּא עֲתִיקָה וּמִשֶּׁם מִקּוֹר הַרְחָמִים וְהַמִּשְׁפָּט לַהַעֲצִיר הִלִּיט"ר אֲוֹ לֹאֲכַפִּיָּא זֶה
רַחֲמִים גְּדוּלִּים עַל הָעוֹלָם כו' גַּם כִּי הֵנֶה צִדּוֹר הַמִּצּוֹל נֶאֱמַר לֹא יִדָּן
רוּחִי בָאָדָם וּפִי צִזְח"א דל"ז סַע"צ וְרִנִּי"ח ע"א דִּהִינּוּ שֶׁלֹּא יֹאִיר צִה"ס
צִה"י א"א לַהֲאִיר צִז"א כְּמוֹ קוֹדֶם שֶׁלֵּכֵן מִקּוֹדֶם הֶאֱרִיכוּ יָמִים מֵאֲדוֹר כֶּשֶׁהֲאִיר
צִה"י א"א

כִּי הַתּוֹרָה אֹרֶךְ (וְע' ע"פ וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים כו' לִפְנֵיהֶם לִבְחִי פְּנִימִיּוּתָם
כו' ע"ש) וְשִׁבְיָה ב' חֲלָלִי הַלֵּב שֶׁהֵם שְׁבוּיִם מִשֶּׁם כִּי הַמְרִירוֹת שֶׁהִיָּתָה
רִאוּיָהּ לִהְיוֹת עַל רִיחּוֹקוֹ מֵה' עֲתָה נִהַפּוֹךְ הוּא עַל חֲסִירוֹנֵי הָעוֹה"ז
וְכֵן הַשְּׂמִיחָה שֶׁהִיָּתָה רִאוּיָהּ לִהְיוֹת מִן הַמִּצּוֹת הִיא מִתְּאֻוֹת עוֹה"ז
וְה"ז כִּשְׁבוּיִם מִשֶּׁם מִשְׁא"כ בְּחִי צִיוֹן שֶׁאֵין בְּחִינָה זֹו בִּלְעוֹמָתָה זֶה
וְעִיִּין בִּפ' וִיחִי ע"פ חֲכָלִילִי) וְהִמָּה יִפְדּוּ בַצִּדְקָה רַחֲמָנוּת עַל הָעָנִי וּמִדָּה

בד"ה כל הולך : לא נדפס לע"ע. וראה הענינים ד"ה זה בס' המאמרים תרכ"ו.
ע"פ הזהר : ראה ביאורי הזהר פ' ויצא. אור התורה שם.
ע"פ ועוז : ראה הצ"צ על תהלים (יהל אור) צט, ד.

כנגד מדה רחם עלינו ותן בלבנו בינה ובינה לבא כו' וע' באנה"ק
 ע"פ זורע צדקות וע"פ והי' מעשה הצדקה שלום. והנה בבחי' ציון כתיב
 כי שם צוה ה' את הברכה (בתלים סי' קל"ג) וכמ"ש באדר"ז (דרצ"ו
 ב' ודרצ"ג סע"ב) ובפ' צו (דל"א א') הרי שבחי' וסדרגת ברכה הנ"ל
 והוא פנימית הלב שלמעלה מבחי' אהבה זהו בחי' ציון. ועמ"ש בענין
 פנימית הלב בד"ה ביום השמיני שלח שע"ז נאמר וקדם צרתני ועמ"ש
 בביאור ע"פ אחת היא יונתי בענין בכל מאדך וכן פי' האריז"ל
 הובא בספר זהר הרקיע (דקכ"ב א') שבחי' ציון הוא בחי' מסעמקים
 קראתיך כו'. והובא דבריו בסה"מ סי' קנ"ו ועמ"ש בד"ה לבבתי
 בפ' ברוך שיש בו שני פירושים כו' וב' פירושים ההם זהו ענין ברוך
 וענין ברכה והנה אורייתא מחכמה נפקת הוא בחי' ברוך לכן ציון
 שהוא בחי' ברכה במשפט תפדה דהיינו ע"י הלכות התורה כו' ועמ"ש
 בד"ה רני ושמחי בענין מ"ש גבי יוסף ויקראו לפניו אברך שהוא
 ג"כ בחי' ברוך וברכה ומבואר בלק"ת פ' ויצא ציון גימטריא יוסף
 כו' וע' פ' בשלח (דנ"ה ע"ב) ע"פ בשו"ב ה' ציון ובפי' הרמ"ז שם
 ובפרשה במדבר (דקי"ח א') ע"פ יברכך ה' מציון. וענין ושביה בצדקה
 י"ל עפ"מ ש בד"ה ושמתי כדכד בענין וצדקה תרומם גוי ועפ"מ ש
 סד"ה ועתה יגדל נא כח כו' גבי בחסד ואמת יכופר עון כו' ע"ש
 ועמ"ש סד"ה ויעש דוד שם באג"ה ועמ"ש סד"ה מי מנה בענין
 מעלת המשכה שע"י עסק התורה ומשם יובן ג"כ ענין ציון במשפט
 דוקא תפדה שהוא עסק התורה. ושבי' בצדקה יעו"ש. ועיין מה שכתוב
 בד"ה מה מוכו גבי והתשובה השלישית והוא ע"י התורה כו'.

אור"ת 1234567

ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה. כתיב והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום, פ' היום קאי על כל יום ויום מימי שנותינו בעוה"ז, משום דבכל יום צ"ל בעינינו כחדשים, ולהבין זה איך אפשר להיות כן, הנה תכלית ירידת הנשמות בגופות שמקודם היו עומדים לפני ה' מקודם ששת ימי בראשית כי המלאכים בלבד הם שנתהוו בששת ימי בראשית יש אומרים בשני ויש אומרים בחמישי על ידי מאמר ועוף יעופף, ועוף זה מיכאל כו' לפי שהתהוותם הוא מבחי' אותיות דיבורו ית' כדכתיב וברוך פיו כל צבאם אבל הנשמות שנמשכים מאותיות מחשבתו יתברך שהיא נצחיות הרי ה' במציאות גם קודם ששת ימי בראשית דהיינו גם קודם שהתחיל לגלות דיבורו ורוח פיו יתברך בעשרה מאמרות יהי אור כו' וכמארז"ל במי נמלך בנשמותיהן של צדיקים, הרי שהי' קודם בה"ע, ולא צדיקים בלבד אלא כל ישראל כי עמך כולם צדיקים כתיב, ותכלית ירידתן בגופות הוא צורך עליי' למעלה מעלה ולהבין מהו ענין העלי' עוד מאחר שגם בלאו הכי עלו במחשבה, הנה יובן בביאור ענין הנשמה מה היא, להיות כי אנו אומרים בתחלת התפלה בכל יום מאמר נשמה שנתת בי טהורה היא אתה בראתה כו' פ' טהורה היא שנמשכת מבחי' טהירו' עילאה, ואח"כ אתה בראתה להיות בחי' נברא יש מאין עד שנפחתה בי בהתלבשות הנשמה בתוכיות הגוף להחיותו ואח"כ אתה משמרה בקרבי, והיא למעלה מבחי' טהורה היא כי בחי' טהורה היא עצם הנשמה המתלבשת בבחי' אור פנימי ונגבלת בתוך הגוף על ידי השתלשלות בראתה יצרתה נפחתה שהן ג' עולמות דבי"ע, אבל אתה משמרה בקרבי הוא בחי' עצמותו יתברך שלמעלה מבחי' טהורה שאינה מתלבשת בפנימיות ובתוכיות הכלי רק בבחי' מקיף ושומר מלמעלה, והיינו ששומר פנימי' הנשמה המלובשת בגוף שלא תסתלק מן הגוף ותצא כו', אבל מכל מקום אינה מתלבשת בפנימיות ממש, וכך יובן בכללות ההשתלשלות דא"ס ב"ה הוא ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין פ' ממלא כל עלמין הוא האור והחיות המתלבש בעולמות בבחי' פנימיות שנתפס בהם ממש ומחי' אותם, וסובב הוא בחי' עצמות אורו יתברך שאינו יכול להיות נתפס בהם בבחי' פנימי', אבל מכל מקום הוא סובב עליהם בבחי' שמירה שלא יפסק ויכלה החיות שבבחי' פנימי' ויצא מהעולמות כו', וכך יובן בפרטי פרטיות הנבראים שהוא יתברך ממלא וסובב על כל אחד ואחד מהם, ואין פ' שסובב מלמעלה, אלא שבכל אתר ובכל פנה הוא ממלא בהתלבשות החיות בתוכיות הנברא וסובב בבחי' שמירה שלא יפסיק החיות כו' וסיום המאמר הוא כל זמן שהנשמה בקרבי מודה אני לפניך כו', ואחר כך ברוך

הערה: הערות ומ"מ למאמר זה — ראה לעיל במאמר הראשון.

אתה הו'י, פי' כי ההודאה היא שישנה בכל אחד ואחד מישראל שכולם יכולים להודות לה' שהרי מאן דלא כרע במודים נעשה שדרתו נחש כו'. ולכן אמר בלשון כל זמן שהנשמה בקרבי מודה אני פי' בכל א' וא' מישראל מיד שיש נשמה בקרב' יהי' איך שיהי' אף. שהוא מפחות הערך יכול הוא להודות לה', ואחר כך ברוך אתה הו'י הוא מדרגה גבוה יותר כו'.

(ב) ולהבין זה, גם להבין ביאור ענין ההודאה מהו איך יתכן בחי' הודי', וכי מחלוקת יש בינינו ובין אבינו שבשמים ח"ו עד שנצטרך להודות אליו כן בשלימא באדם לחבירו שייך לומר הודי' כמו מודים חכמים לרבי מאיר לפי שיש מחלוקת ביניהם כו', אך כי באמת יש פלוגתא כי הנה אנחנו שוכני מטה אומרים שהבריאה יש מאין פי' שהעולם נדמה בערכינו ליש ודבר ששמים וארץ ושמי השמים הם הנראים לעינינו ליש כו', ומה שלמעלה מהם נק' אין שאינו מושג אלינו וכל שלמעלה יותר הוא בחי' אין יותר כי הוא יותר רחוק מערך ההשגה בבחי' יש שלנו, אבל לפניו יתברך הוא בהיפוך, כי הרי באמת הוא יתברך הוא היש אמיתי שלמטה הוא בחי' אין כי כלא חשיב' ממש כאין ואפס, ובפרטות כל בחי' שלמטה יותר היא בחי' אין לגבי שלמעלה הימנה וכידוע, ולכן כל שהוא למטה מטה יותר הוא יותר בחי' אין כו', ועל זה אנו אומרים מודים אנחנו לך שאנחנו מודים שהאמת אינו כפי הנדמה לנו לפי ראות עיני בשר שלנו, אלא שהאמת כמו שהוא לפניו יתברך שהוא יתברך הוא היש וכולא קמיי' כלא חשיב' כאין ממש, ואף שבהשגתנו הוא בהיפוך כנ"ל, אך כל ישראל מאמינים, ולכן כל אחד ואחד מישראל אפילו פחותי הערך יש להם בחי' הודאה, כי ההודאה היא הגם שבעצמו אינו אצל וסמוך למה שמודה דהיינו הגם שאין הדבר מתיישב ונקלט היטב במוחו ולבו כי אילו הי' כן לא הי' שייך בחי' הודי' שהרי אין כאן דעה אחרת כלל שיתכן ענין ההודי' כו' אלא אף על פי שבאמת מצד עצמו אינו אצל וסמוך למה שמודה, ואדרבה נדמה לו בהיפוך רק שאף על פי כן מאמין הוא שהאמת אינו כמו שנדמה לו רק כמו שהוא קמיי' יתברך, לכן הוא מודה מודים אנחנו כלומר אע"פ שאינו יכול להשיג אמיתי' הדבר מאמין אני ומודה אני כו', (וזהו איהי בהוד בחי' מלכות אמונה מזה באה הודי' שיכול להודות ולא יותר), ובחי' אמונה ישנה בכל אחד ואחד מישראל כי אפילו גבא אפום מחתרתא רחמנא קריי' הרי שמאמין ביכולת רבונו של עולם אף שעושה נגד רצונו כו' כי בעצמותו אינו נקלט ונתאמת כלל להיות כאילו רואה בעין השכל או משיג בהשגתו אמיתי' אלקותו יתברך איך שהוא עיקרא ושרשא דכל עלמין שאז הי' פחד ה' לנגד עיניו שלא למרות עיני כבודו ח"ו, רק שמאמין בלבד והאמונה היא בחי' עטרה ממעל דהיינו כנ"ל שאין הדבר האמון מושג בפנימיותו כו', ואף על פי כן יכול להיות מזה בחי' הודי' שהיא ג"כ כך שמודה הגם שאינו משיג בפנימיותו כו', ולכן כל אחד ואחד מישראל יכול להודות לה', וזהו כל זמן שהנשמה בקרבי מודה אני כו', אבל אחר כך ברוך אתה הו'י פי' ברכה הוא ענין המשכה והיינו בחי' התגלות אותו דבר הנמשך שנמשך מהעולם לגילוי, וכמו ענין

ישמעאל בני ברכני. וכן ברוך ה' מן העולם ועד העולם שנמשך מעלמא דאתכסיא בעלמא דאתגליא. דהיינו להיות בבחי' גילוי ממש. והיינו שיהא אלקותו יתברך בגלוי ממש על הנבראים שיהי' נקלט ונתאמת להם אלקות להיות כאילו רואה ממש בעין השכל והיותו ממלא ומחי' כל הנבראים ומחדש בכל יום ובכל שעה ורגע מאין ליש כו'. והוא בחי' ומדרגה עליונה ונעלית יותר מענין בחי' ההודי' שאינה בחי' גילוי כו'.

ג) והנה בחי' ברכה והמשכה הנ"ל שהוא בחי' שמונה עשרה ח"י ברכאן דצלותא בא"י בא"י הכל בחי' המשכות כו' ובכדי שיגיע לבחי' זו, צ"ל מקודם בחי' קריאת שמע ואהבת את ה' בכל לבבך כו'. שעל ידי זה אחר כך והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך שהוא בחי' המשכות אוא"ס על ידי עסק התורה. וכן בשמונה עשרה כו'. והנה גם כדי להגיע למעלת ומדרגת בחי' ואהבת. הוא על ידי התבוננות מתחלה בפסוק שמע ישראל כו'. וחז"ל תקנו עוד לומר אחר כך ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. ואז על ידי זה יבוא אחר כך לקיום ואהבת. פי' שמע והתבונן איך שהי' אלקינו אחד שהוא יתברך מובדל ומרומם ומתנשא מכל העולמות עליונים ותחתונים. רק ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד שבחי' מלכותו ית' דהיינו מה שהוא יתברך נקרא שמו עליהם שהוא נק' מלך עליהם ומתנשא עליהם זה בלבד הוא המחי' כל עולמים עליונים ותחתונים. וממשלתך בכל דור ודור שהממשלה היא גם כן למטה מבחי' המלוכה כי המלוכה היא בחי' פנימי'. שהרי המלך הוא כשקבלים אותו ברצון. אבל הממשלה היא בחי' חיצוני' שהמושל הוא הרודה בעל כרח' שלא ברצון כו'. ולכן נאמר מלכותך מלכות כל עולמים שהן בחי' עולמים העליונים שמקבלים עול מלכותו ברצון עליהם. אבל בכל דור ודור בעולם הזה שיש רשעים המורדים והפושעים שאינן מקבלים עליהם עול מלכות שמים לא שיך לומר אפילו מלכותך רק ממשלתך בי' שהוא בחי' חיצוני' המלכות וד"ל. וכל עולמות העליונים גן עדן התחתון שהוא תענוג נפלא. עד שארז"ל מוטב דלידייני כו'. וג"ע העליון ועוד בחי' רבות גבוה מעל גבוה כולם נתהוו מבחי' מלכותו יתברך שבחי' המלוכה בלבד מה שנק' מלך עליהם שאינו בחי' עצמיות הוא המחי' אותם. ולכן נקראת הבריאה יש מאין. כי עיקר חיות הנבראים נק' באמת אין לגבי א"ס ב"ה. כי מאחר שעיקר חיותם הוא מבחי' מדת המלכות. שאף גם זאת איננה המתלבשת בתוכיותם. רק בבחי' מקיף וכמשל המלך שמהות הממלכה הוא ממעל להעם שנק' שמו עליהם. אבל לא שנמשך ומתפשט איזו הארה בתוכיותם. לכן נק' בחי' אין ואפס ממש לגבי עצמותו יתברך. אך הנה כ"ז הוא בעולמות העליונים. אבל בעולם הזה שהוא עולם השינוי והתמורה יכול האדם להמשיך גילוי עצמיות א"ס ב"ה לאשתאבא בגופא דמלכא. והטעם כי עולמות העליונים הם מקבלים מבחי' ממלא בלבד כמאמר ביו"ד נברא העוה"ב שהי"ד הוא מורה על צמצום ההמשכה כו' לפי שהם כבר לאחר הבירור. אבל בעולם הזה שורה בחי' טובב כל עלמין בכדי לברר ולהפך מחשוכא לנהורא כו'. ולכן זאת צריך שישים האדם ללבו שבעולם הבא אי אפשר לעלות רק בהדרגה

וצ"ל מתחלה כף הקלע ואחר כך גיהנם, ואחר כך בג"ע התחתון, ואחר כך נהר דינור ואחר כך בגן עדן העליון כו' כמשפט הראוי לכל אחד ואחד, והתשובה אינה מועלת כלל כי אם ישולם לאיש כמעשהו והיינו לפי שהוא מקבל מבחי' ממלא כל עלמין שמבחי' זו אי אפשר לשנות ולהפך מבחי' לבחי', כי אין לך דבר שאין לו מקום, אלא רק כפי ההדרגה כו' אבל בעולם הזה שיש בו בחי' טובב כל עלמין לכן יכול האדם לשנות את טעמו מן הקצה אל הקצה ממש ברגע א' על ידי תשובה, וכמו שארז"ל שהמקדש את האשה על מנת שהוא צדיק גמור מקודשת אפילו הוא רשע גמור שמא הרהר בתשובה אותה רגע כו', ומטעם זה ארז"ל יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא, וזהו גם כן פי' הפסוק תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך מרב כל, פי' למעלה מבחי' עולם הבא הנק' כל שאינו אלא זיו כו'.

אוצר החכמה

(ד) **והנה** בהתבוננו בכל זה בק"ש בפ' שמע ישראל כו' ובשכמל"ו, אזי יבא מזה לבחי' ואהבת בכל נפשך במסירת נפש ממש, ולא במסירת הגוף בלבד, והתכלית הוא להמשיך א"ס ב"ה הסובב כל עלמין למטה, והיינו על ידי תורה ומצות שהן רמ"ח אברי' רמ"ח פיקודין דהיינו המשכת החיות מרצון העליון כמשל באיברי האדם שמתלבש בהם רצון שבמוח כנודע' שיש גיד בכל אבר נמשך מן המוח שבו מתלבש הרצון להטות האבר כפי הנאות ברצונו כו', וכך המצות הם איברי' וכלים שבהם מלוכש הרצון העליון ועל ידי קיום המצות נמשך ומתגלה הרצון העליון כו', ולכן אחר שאמר ואהבת בכל לבבך כו' במסירת נפש כנ"ל אזי אחר כך יוכל לאמר והי' הדברים האלה שהוא ענין המשכות אלקות אשר אנכי מי שאנכי עצמותו יתברך מצוך לשון התקשרות ולא מבחי' שם בלבד, וכן הוא ענין השמונה עשרה שאחר כך ברוך אתה כו' כנ"ל, וזהו ענין עליית הנשמות אחר ירידתם ממקור הוצבם שמקודם היו בבחי' מחשבה עילאה, בחי' אותיות ושמות בלבד, אבל עכשיו על ידי ירידתם בעולם הזה יתעלות בעצמיות א"ס ב"ה הסובב כו', והנה פי' ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך שהוא ענין האהבה ותשוקה להיות גילוי אלקות על ידי ההתבוננות שמקודם בשית תיב' דשמע ושית תיב' דבשכמל"ו כו', ולהבין זה וענין בכל לבבך כו' הענין דהפי' הוא ואהבת את הו' אלקיך שיהי' גילוי אלקות עד שהוי' יהי' אלקיך שלך ממש, והיכן יהי' הגילוי לזה אמר בכל לבבך כי בלב יש שני חללים חלל הימיני מלא רוח וחלל השמאלי מלא דם, ובב' חללים אלו יתגלה בהן אלקותו יתברך, דהיינו שיהי' ב' החללים ממולאים בעבודת הו' לכל אחד ואחד כפי ערכו ומהותו, וביאור זה הוא, כי הנה חלל השמאלי המלא דם הוא בחי' גבורות, והיינו בחי' מרידות על עוצם ירידתו מאור פני ה', והשתקעותו בעניני עולם הזה אשר לא לה' המה, וחלל הימיני מלא רוח חיים בחי' חסדים היינו בחי' שמחה של מצוה ישמח ישראל בעושי' הן בחי' המצות שנתלבשו בעשי' ששמח בהם מצד גילוי אלקות הנמשך על ידם כו' שהם איברי' דמלכא, ואף שאין הגילוי עתה כי אם לעתיד לבא, רק עתה הוא ההמשכה ועדיין היא בהעלם עד לעתיד

לבא וכידוע בפי' זורע צדקות ומצמיח ישועות. שעכשיו הוא הזריעה של המצות שכולם נק' בשם צדקה, ולעתיד יהי' הצמיחה וההתגלות, וזהו ישועות שהוא ענין פנה והטיי' כמו וישע ה' שע"ה נהורין כו'. מ"מ יתכן גם עתה השמחה, מאחר שההמשכה היא עכשיו, לכן שמח בהם ע"ש הגילוי שיהי' לעתיד, והרי זה כמו מי שבכיסו מרגליות ששמח בהם אף גם בשעה שאינו רואה אותם בפועל אחר שמובטח בהן שישנם בידו ולכשיוציאם יראם ויתענג מהם, וכמו"כ הוא ענין השמחה של מצוה בחלל הימיני שבלב אף שעדיין אינו כלל גילוי אלקות ואדרבה הרי הוא בבחי' מרירות מצד ירידת נפשו כו'. מ"מ תהי' השמחה מן המצות שהן המשכות א"ס ב"ה, ולעתיד יהי' הגילוי כו', והנה המרירות והשמחה אינן סותרין זא"ו כלל, כי הרי המרירות הוא על ירידתו בחומריות עולם הזה מצד עצמו, והשמחה היא מהמצות שהן רצונו יתברך וזהו חדוה תקיעה בלבאי בסט' דא ובכ"י בסט' דא ואדרבה כל שתהי' המרירות יותר מן הירידה והעדר והגילוי, אזי יהי' יתרון השמחה אחר כך בקיום המצות כו' וד"ל, וזהו פי' ואהבת את הוי' אלקיך בכל לבבך שיהי' גילוי אלקותי יתברך בב' חללי הלב, דהיינו במה שיהי' שניהם מלאי' בעבודת ה' כל חלל מהם כפי בחינתו ומדרגתו זה בבחי' גבורות וזה בבחי' חסדים, וגם בכל איש ואיש לפי ערכו כמ"ש במ"א.

ה) אך הנה כל זה הוא בזמן שהוא כפי הראוי כשעובד ה' באמת להיות במרירות ובשמחה חדוה מסט' דא כו' אבל כשאינו כן ואז ב' חללי הלב הנ"ל אינן מלאי' בעבודת ה' אלא נהפוך הוא שמלאי' בתאוות העולם הזה שהמרירות שבחלל השמאלי היא בעניני עולם הזה בהעדר בני חיי ומזוני וכיוצא, וכן השמחה שבחלל הימיני היא משלימותו בתאוות עולם הזה, וזהו ענין הגלות ושעבוד מלכיות שנשתעבד בב' חללי הלב להיות מלאים מרצונות אחרים אשר לא לה' המה שבהם יהי' הצער מההעדרן והשמחה משלימותם כו', ועל זה אמר הנביא ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה, ציון הוא לשון סימן כמו הציבי לך ציונים כו' אנא סימנא כו', והוא בחי' פנימיות הלב שהוא בחי' האהבה הטבעית, ואהבה המסותרת בלב איש ישראל, וגם היא בגלות כמ"ש ויצא (וירד) מבת ציון כל הדרה, ותפדה במשפט הוא בחי' הלכות התורה כד"א ע"פ כמשפט הראשון כהלכתא קדמייתא כו' וכמארו"ל אין הגליות מתכנסות אלא בזכות המשניות שנאמר גם כי יתנו בגוים עתה אקבצם כו', ושביה היינו ב' חללי הלב שהם השבוי' של ציון שנשבו ממנה, אבל ציון עצמה אינה בחי' שבוי' שהרי לא הלכה בגלות, רק שירד ממנה כל הדרה כו', והמה יפדו בצדקה, והענין כי ב' חללי הלב הם שבוי' ממש שיצאו מרשות לרשות אחר כו' שמקודם הי' המרירות והשמחה בעבודת ה', ועכשיו הרי יצאו מרשותו ונכנסו תחת רשות אחר ממש שהרי המרירות והשמחה הם בתאוות עולם הזה שהמרירות שהי' ראוי להיות על ריחוקו מה' עתה נהפוך הוא להיות על חסרוני העולם הזה וכן השמחה שהי' ראוי להיות מן המצות עתה היא בתאוות עולם הזה, והרי הם כשבוי' ממש שנכנסו ונשתעבדו תחת רשות אחר כו', אבל בחי' ציון שהוא בחי' פנימיות הלב שהוא בחי' האהבה הטבעי' המסותרת בלב

איש ישראל לא נכנסי תחת רשות אחר שתהי' בחי' אהבה זו נמצאת בבחי' תאוות העוה"ז כי אין לה לעומת זה כלל בקליפות כמ"ש דוד המלך ע"ה הצילה מכפירים יחידתי כו', רק שירד ממנה כל הדרה. שלא תהי' מאירה בגילוי להיות בבחי' מסירת נפש לאבי' שבשמים רק תהא מסותרת ונעלמת כו' אבל ומ"מ לא יצאה מרשותו לגמרי להיות תחת רשות אחר שהרי אפילו קל שבקלים יכול למסור נפשו על קדוש השם, מחמת האהבה הטבעית שבו שהיא לה' לבדו רק שהוא בהעלם, אבל כשיגיע למדה זו אזי ימסור נפשו כו', ולכן נקראת ציון לשון סימן שהיא בחי' עדות וסימן בישראל על היותם עם ה' למסור נפשם נגד ה', ולעולם לא תכבה נרה לגמרי כו', ולכן תפדה במשפט שהוא בחי' עסק התורה שהיא בחי' חכמה עילאה שמאיר בה עצמות א"ס ב"ה הפשוט וע"י עסק התורה, אזי מתקשרת נפשו שהיא גם כן עצם פשוט בעצמיות א"ס ב"ה הפשוט בתכלית הפשיטות המלוכש בהתורה כו' ואזי תהי' חוזר וניעור משנתה להיות פנימי' האהבה בגלוי לה' כו' וז"ש רז"ל המאור שבה הי' מחזירן למוטב המאור שבה דוקא כו' וכמ"ש במ"א וז"ש כי תורה אור כו' אבל שבי' בצדקה, דהיינו ב' חללי הלב שנכנסו תחת רשות אחר ונשתעבדו בהם הקליפות ואין התורה מועלת להם לעוררם, כמו שמועלת לבחי' ציון ופנימי' הלב לפי שלא נשתעבדה להקליפות רק היא בבחי' שינה בלבד כו' אבל אלו נשתעבדו ממש ונק' שבו' כו' ואף על פי כן גם הם יפדו ע"י הצדקה כי הצדקה היא בחי' רחמנות על העני שנק' מת להחיותו ומדה כנגד מדה נתעורר מלמעלה גם כן בחי' רחמים רבים להוציאם ממאסר הקליפות שבחייהם קרויים מתים כו', וכמ"ש ברחמיך הרבים רחם עלינו ותן בלבנו בינה, שמה יהי' פעולת הרחמנות לז"א לתת בלבינו בינה ונדע דבינה ליבא והיינו בחי' התגלות לבו שהוא בחי' ב' חללי הלב שע"י התעוררות רחמים רבים העליונים שמתעוררים עליו מלמעלה ע"י הצדקה שמרחם הוא על העני למטה ניתן בו בחי' בינה וע"י הבינה ובינה ליבא מתעוררים ב' חללי הלב שיצאו ממאסר הקליפות ולהיות מלאי' בעבודת ה' כנ"ל וד"ל.

בשולי הגליון כתוב:

מ"ש לעיל בד"ה ציון במשפט תפדה סעיף ב' אך כי באמת יש פלוגתא י"ל ע"ד מאי מחיצה פלוגתא. והמחיצה כמ"ש אני מחצתי. וע"ד יהי רקיע ויהי מבדיל כו' מזה נמשך שלמטה היש.

שבת חזון, היתש"ל

אח"כ 1234567

וקו האמצעי * — בספירות חג"ת —
בתורה עבודה וגמ"ח.

ההשתדלות בקו העבודה שנוגע
בהמצב דימים אלו ביחוד, הוא —
השתדלות יתירה במצות תפילין

[השייכות לקו העבודה (נוסף על
הענין דכל הקורא ק"ש בלא תפלין
כאילו הקריב כו' ¹⁰), כי מעיקרי מצוה
זו הוא — כפס"ד השו"ע ¹¹ — לשעבד
הלב והמח. (ולכך) גם, תפלה ותפלין
הם משרש אחד]

שמביאה, כפסק חז"ל ¹², לוטרף
זרוע אף קדקוד, שזהו גם הסיום והי
חותם של פירש"י דפרשתנו פ' חזון.
והרי "הכל הולך אחר החתום" ¹³.

ואף שבכ"מ כעת הוא הפסקת האש
— הרי גם שם זקוקים לסגולת תפלין
ד"וראו כל עמי הארץ כי שם ה'
נקרא עליך ויראו ממך" ¹⁴, בכדי לב-
טל את מחשבתם הרעה של קצתם
— בניצול הפסקה ושבייתה זו.

בסיום ההפטרה נאמר: ציון במשפט
תפדה ושבי' בצדקה. ומכיון שכל
הענינים דלעתיד תלויים במעשינו
ועבודתינו עכשיו ¹⁵, לזאת הצעתי וב-
קשתי אשר ינצלו הימים האלו, ובפרט
— את היום דת"ב, לעשות ולהוסיף
ב"משפט" (היינו בלימוד התורה —
כמבואר בד"ה ציון במשפט תפדה
ושבי' בצדקה ¹⁶) וב"צדקה".

ב' ענינים אלו — ה"ה שני הסוגים
הכלליים בעבודת האדם, אתם קרוים
אדם ¹⁷, תורה (משפט) ומצות (צדקה ¹⁸);
בספירות — ז"א ומלכות ¹⁹.

והנה העשי' והעבודה בפרטיות ה"ה
בג' קווין. ובנדוד' במיוחד — לפי
המבואר בהגהות הצ"צ לד"ה זה ²⁰,
שהטעם לזה ש"ציון במשפט (דוקא)
תפדה" הוא — לפי ש"המשפט הוא
דוקא בשלשה ²¹. . . דהיינו חג"ת . . .
כדי שיאיר עי"ז ממקום עליון ביותר" —
צריך לנצל ימים אלו במעשה וע-
בודה בג' הקווין קו הימין וקו השמאל

- (8) ראה רשימות הצ"צ (לתהלים עה"פ
פדה בשלום נפשי — ריש ע' רח) בענין
הפדיון "שהם ג' שמות . . . נמשכים ע"י
תורה עבודה וגמ"ח".
- (9) שהם חג"ת (רשימות הצ"צ שם ע'
רד, ובכ"מ).
- (10) ברכות יד, סע"ב. נחבאר בלקו"ת
שלח מא, ג ואילך.
- (11) סכ"ה ס"א (בשו"ע אדה"ז). שכוונה
זו היא — חלק מהמצות.
- (12) ה"ל קטנות להרא"ש ה"ל תפלין סט"ו.
וראה גם בחי' ס"פ מסות.
- (13) ברכות יב, א.
- (14) תבא כח, יו"ד. ואמרו רז"ל (ברכות
ו, א) אלו תפלין שבראש.

- (1) תניא רפ"ז.
- (2) מאמר שנאמר ע"י אדה"ז ערב ת"ב
שחל באותה שנה (כבשנה זו) ביום ג',
ונדפס בלקו"ת לש"פ דברים (נדפס גם בפנים
הקונטרס עם הגהות הצ"צ).
- (3) יבמות סא, רע"א.
- (4) ראה תניא פל"ז (מח, ב). וראה גם
לקו"ת דברים א, ד (בענין ושבי' בצדקה):
כללות המצות שנקראו צדקה.
- (5) אגה"ק ס"כ (קלא, א). וראה גם
לקו"ת אמור לה, רע"ג. ובכ"מ.
- (6) לעיל ע' 8 (נדפסו גם באוה"ת פר'
שתנו ע' כח ואילך).
- (7) ריש מס' סנהדרין.

ועל של פועל באתי בהצעת:

(א) שכא"א יוסיף בימים אלו בלי-
מוד התורה, ובפרט ביום הת"ב (בענ-
נים המותרים ללמוד בהם ביום זה).

ההוספה בלימוד צ"ל — בין ביום
בין בלילה.¹⁵

במקום האפשרי — לסדר בת"ב
משמרות על כל כ"ד השעות וההוספה
על המעל"ע. אם אפשר — ללמוד ב-
שלשה, ומה טוב שיהי' בעשרה.¹⁶
(ומובן שסידור המשמרות צ"ל באופן
שלא יזיק ח"ו לבריאות. ולכן, יהי' כל
משמר לשעה אחת, ב' או ג'. אחד
יכול להשתתף בכמה משמרות, אבל
לא במשמרות רצופות).

מהנכון שהלימוד במעל"ע זה יהי'
בעניני דינא וכמחז"ל י' שואלין ודור-
שין בענינו של יום כו' — ברשימות
כ"ק אדמו"ר הצ"צ למגילת איכה. וב-
רשימות הנ"ל הרי נתבארו ג"כ כמה
מחז"ל שבמשנה.

ואף שבד"ה הנ"ל מבואר ענין ציון
במשפט תפדה ע"פ מרז"ל י' "אין הגל-
יות מתכנשות אלא בזכות המשניות"
— הרי, הטעם לזה הוא י' לפי שענין
הגלות הוא סילוק בחי' וא"ו מבחי'
ה"א, וע"י לימוד שיתא סדרי משנה
ממשיכים בחי' הוא"ו, והרי ענין זה
הוא גם בפנימיות התורה שהיא בחי'

(15) מכיון שמצות ת"ת היא בשחרית
וערבית (הל' ת"ת לאדה"ו פ"ג ה"ד).

(16) ראה אבות פ"ג מ"ו. וראה גם ד"ה
עשרה שיושבין תרפ"ח — נדפס בסה"מ
תש"ח ע' 265 ואילך.

(17) סוף מס' מגילה.

(18) ראה ויק"ר פ"ו ג. וראה גם כ"ב
ח, א.

(19) ראה הגהות הצ"צ שם (לעיל ריש ע')

(8) וראה גם ברשימות הצ"צ להושע ע'
תב.

וא"ו (וכידוע י' שגליא דתורה היא
בחי' (עה"ד י', בחי') ה"א, ופנימיות
התורה — בחי' (עה"ח י', בחי') וא"ו).

[ולהוסיף מהמבואר בדא"ח י' בענין
משנה אותיות נשמה, ונשמחא דאור
רייתא ה"ה פנימיות התורה י' כמבואר
בזהר פ' בהעלותך את הגרות י'. אלא
שלימוד המשניות כפשוטו הוא דבר
השוה לכל נפש].

ובפרט בלימוד דרושי הצ"צ י', ש-
בהם ישנו החיבור דפנימיות התורה
עם גליא דתורה — יחוד ויה.

(ב) שכל אחד ואחת יתרום לצדקה —
במשך ימים אלו ובפרט ביום הת"ב
— כמה פעמים במשך שעות היום,
ובפרט — לפני תפלת שחרית ולפני
תפלת מנחה. גם לתרום צדקה קודם
נתינת הצדקה שלפני התפלה, בכדי
לעורר ולחזק ולהוסיף בפעולת הצדקה
שלפני התפלה.

(ג) להשתדל במשך ימים אלו, וב-
פרט ביום הת"ב (בהשעות שמותר
להניח תפלין), לזכות יהודים במספר
גדול הכי אפשרי במצות הנחת תפלין.

* * *

ויה"ר מהשי"ת ויברך ה' ויצליח,
שע"י עבודתנו בג' קווין אלו, ימהר

(20) קונט' עה"ח פ"ה.

(21) ר"מ פ' נשא (קכד, ב). נתבאר בא-
רכה באגה"ק סכ"ו. קונט' הגיל פ"א
ואילך.

(22) ד"ה אור ליד ש"ת פ"ג (וש"ג).
ובכ"מ.

(23) ולהעיר מל' הפסוק (הושע ח, י"ד)
שעליו וחז"ל הגיל יתנו בגוים גר. ויש
לקשר זה עם המבואר בכ"מ בענין השם
תניא"ו. ואכ"מ.

(24) קנב, א. וראה גם קונט' הגיל פס"ו.

(25) להעיר גם ממחז"ל (איכ"ר פ"א,

נא): צמח שמו... מנחם שמו... ולא פליגי
בר.

קיום היעוד בנוגע לכלל ישראל —
 ציון במשפט תפדה ושבי בצדקה.
 ויהפכו הימים האלה לששון ולשמחה
 בביאת משיח צדקנו בקרוב ממש.
 ועינינו תראנה כי אלקים יושיע ציון
 ויבנה ערי יהודה וישבו שם וירשוה

חרע עבדיו ינחלוה ואהבי שמו ישכנו
 בה יי.

(26) תהלים סט, לורלו, וראה הערה למכ
 תב דג תמוז תשל (נדפס בלקו"ש פי בלק)
 השייכות היעוד זה לב הקוץ תורה עבודה
 וגמית.

מאמר זה נדפס

לעילוי בשמת הרה"ח

ר' דובער ז"ל

בן הרה"ח ר' משה שלמה ז"ל

לויסין

נפטר כ"ב תשרי

שמח"ת תשכ"ס

ת.נ.צ.ב.ה.

נדפס ע"י בנו משה שלמה שי'

מקום קבורתו בהר הזיתים בירושלים

הדפסה ברזולוציית מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התכנה
מאמר - ציון במשפט תפדה שניאור זלמן בן ברוך מלאדי עמוד מס: 24 הודפס ע"י אוצר החכמה